

Karawancken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plaša naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1.— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Stev. 7. (7. januarja '42)

Krainburg, 21. januarja 1942.

Leto 2.

Plutokratska ofenziva laži proti Nemčiji

Krčeviti poskusi odvrčanja na strani britansko ameriških zarotnikov - Izbrisejo naj polom na Pacifiku

Berlin, 20. januarja. V Londonu in Washingtonu ta čas do skrajnosti napenjajo proti Reichu propagando o grozodejstvih. Nagibi in ozadje te kampanje so zelo prozorni. Očitno gre za to, da se hočejo sovražne sile s propagandnimi sredstvi razbremeniti spricho japonskega vstopa v vojno in temu sledečega težkega vojaškega poraza v vzhodni Aziji. S popolnoma izmišljenimi trditvami poskušajo diskreditirati na eni strani politično in vojaško udarno silo Reicha in na drugi strani izpodbijati lastne narode, da vzdržijo svojo pripravljenost do vojne. Na tak način hočejo nedvomno odvrčati pozornost od lastnih stisk in tegob in zaskrbljeni javnosti natveziti, da se potek vojne ugodno razvija.

Vrhunec te najnovejše propagandne histerije tvori objava zemljepisnega načrta s cestno sliko Berlina v »Daily Express« z dne 8. januarja 1942. Ta naris prikazuje osem mest Berlina, kjer naj bi bili postavljeni topi in strojnice, da se potlačijo glavno revolucionarni nemiri v državnem mestu. Tukaj se je pa propaganda sama prekucnila. Mera zmožnosti je bila prekoračena. Značilno je, da je ameriški mornariški tajnik Knox sam neposredno po objavi tega narisa smatral za potrebno izjaviti, da se ta poročila ne smejo vzeti kot resna, kajti — in tukaj se zopet pojavlja tipičen propagandni trik zapadnih demokracij — te govornice je brzkone Nemčija lansirala v svet, da bi Zedinjene države odvrnila od izkoriščanja celega vojnega potenciala proti osovinskim silam. Zdaj v trenutku, v katerem so sovražnika zaradi nespretnosti njegovih lastnih metod zaslačili na lažnjivosti, se drži on zopet načela metode: Držite tati! in bi rad svetu natvezil, da ima Nemčija interes na tem, da iz propagandnih vzrokov oznanja svetu pretevezo nemške revolucije.

Da je pa v resnici šlo za dobro premišljeno propagando s ciljem zbuditi pri lastnem narodu upe na notranji razkroj v Nemčiji, se vidi iz spremnih poročil, ki so sledila temu poročilu o strojnicah v Berlinu. Poročevalne službe Angležev in Amerikancev so hotele vedeti, da so strehe hotelov in berlinskih blagovnih skladišč zavarovane po strojnicah, češ da sta šef nemške protispionaje, kakor tudi nek general Marschner sestavila revolucionarne vlade, ki da so nameravale proti volji nacionalno socialističnega državnega vodstva umakniti čete iz Norveške in sovjetske Unije. Nacionalni socialisti so navodno po tem dali ustreliti 25.000 nemških častnikov v Rusiji. Ko so na tako lep način tako lepo prišli do poročil o ustrelitvah, so to prakso razvili še dalje in postavili trditve, da so na anhaltskem kolodvoru s strojnicami postrelili žene, ki so hotele prepričati, da bi se odpeljali vlakovi proti vzhodu. Seveda te propagandne ne manjka trditve, da sta vojaštvo in policija prebivalstvu strgala volnene reči s teles, da bi jih lahko odvedli

Vojaška konvencija med Nemčijo, Italijo in Japonsko podpisana

Berlin, 20. januarja. V Berlinu je bila podpisana vojaška konvencija med Nemčijo, Italijo in Japonsko, ki ustanavlja smernice za skupne operacije proti skupnim nasprotnikom. Za Nemčijo je podpisal šef vrhovnega poveljstva oborožene sile, za Italijo pooblaščenec italijanske oborožene sile, za Japonsko pooblaščenec šefa generalnega štaba japonske vojne in pooblaščenec šefa mornariškega štaba japonske mornarice.

Svetovna vojna in britansko orožje v zraku

Spisal major Wulf Bley.

Nemško orožje v zraku je bilo od začetka vojne močnejše od britanskega. Iz tega so Britanci sklepali, da bo vsaka razširitev vojne, v prostoru ali v času, nemško zračno orožje tako oslabilo, da bo potem moralo podleči britanskemu. Ta notorično napačni sklep je postal za Britance usodepoln. Nemško zračno orožje je v kratkem času porazilo zračno orožje vsakega zaveznika Britancev, je povečalo vojne izkušnje v boju, izpopolnilo svoje tehnične in taktične storitve in je po vsakem novem vojnem pohodu postalo močnejše za bojevanje. Britansko zračno orožje tega ni moglo preprečiti, in se je moralo vdati v to, da so mu Nemci predpisovali zakon delovanja.

Ako je kedaj in kjerkoli poskušalo ta zakon delovanja nase potegniti, mu to ali sploh ni uspelo ali ne po želji; pač pa je moralo poplačati tak poskus z izgubo, ki se ne da več popraviti. Vzorni primer za to je non — stop — ofenziva, iz katere je postal non — stop — poraz. Le spomnimo se na to!

Ob pričetku vojnega pohoda na vzhodu je oznanjal ne le izraziti laik kakoršen je npr. Winston Churchill, ampak tudi šef generalnega štaba pri britanskem zračnem orožju, Sir Charles Portal, da je sedaj nemško zračno orožje izgubljeno in da bo sovjetsko zračno orožje združeno z britanskim sprejmenilo nemške oboroževalne industrije v prah. Povzpel se je celo do smelih besedi: mesto srečanja nad Berlinom. Nemško zračno orožje, kojega trdnost in teža si svet morda še ne predstavlja prav, je sovjetsko zračno orožje tako težko udarilo, da sploh ni prišlo do kakšnega operativnega poleta nad ozemljem Reicha. Pri tem si je moglo zopet še bolj kakor doslej izpopolniti svoja vojna izkustva. Zopet iz te vojne ni izšlo oslabiljeno. V istem času je pa britansko non — stop — ofenzivo izpremenilo v non — stop — poraz.

Vojna napoved Anglije Japonski je prinesla novo razširitev vojne. Sedaj ima Churchill svetovno vojno, o kateri je sanjal, in že se znova pokaže, da in v kolikšni meri poslabša vsaka razširitev vojne skupni položaj britanskega zračnega orožja. V tej zvezi je treba vnovič povdariti, da je vprašanje premoči v zraku, ali boljše rečno gospodarstvo v zraku, za Veliko Britanijo naravnost življensko vprašanje. Kajti njena pomorska moč v ozkih pomorskih prostorih ni ne koristi, ako nima istočasno oblasti v zraku. Ravno vrsteče se razširitev vojne pa so dovedle do tega, da so zašle v tako ozke pomorske prostore življenske sile preskrbe otoške države. V poštev pridejo tukaj prostori, ki jih zračna orožja sil osi, uvažujoč dosegljivost modernih vojnih letal, lahko obvladajo ali pa vsaj lahko opazujejo. Te proge pa so dandanes od vsakokratne baze letal zelo dolge.

Vsaka nova razširitev vojne je tudi povzročila, da je morala Velika Britanija vedno bolj razcepjati svoje zračno orožje, da vsaj poskusi kolikor mogoče omejitii polete nemškega zračnega orožja na teh prostorih. Kadar se je kaj takega trdilo z nemške strani, so britanski propagandni govorniki v radiu in tisku v svojih ne ravno okusnih odgovorih zmerjaje menili, da bomo kmalu doživeli, ko bo Nemčijo ubilo vedno močnejše postajajoče britansko zračno orožje. Pri nas v Nemčiji tako širokoustenje nikoli ni zaleglo, in danes je bolj kakor kedaj koli minila za nas taka nevarnost.

za volнено zbirko na fronti. Ta vrsta najnovejših sleparskih manevrov vojnih hujskačev bi se dala še nadaljevati, deloma zaradi zabave, deloma zaradi ogorčenja. Mi na nemški strani smo v zavesti naše velike politične čistosti resno in s povdankom obračunali z nevarnimi posledicami poročevalskih laži, za skupnost vseh narodov;

Na skrajnem jugu malajskega polotoka

Prapor sonca pred Singapurom - 20.000 Britancev obkoljenih

Singapur, 20. januarja. Po najnovejših poročilih malajske fronte so japonske čete v nedeljo zvečer po japonskem času že dosegle skrajni jug malajskega polotoka. Od zapada in severa v smeri na Singapur prodirajoče japonske skupine so se združile v prostoru pri Johur-Bharu, ki leži neposredno nasproti otoku Singapurju, in

bil je to govor Reichspressechefa doktorja Dietricha v Wienu.

Danes zadostuje, da obesimo nižje nesmiselno sleparjenje zadnjih tednov o navodnem razkroju nemškega naroda; kdor je čital o tem, si je ustvaril sodbo ne le o Churchilliu in Rooseveltu, ampak tudi o Angliji in USA.

tako večkratno obkolile ostanke britanskih čet na kopnem, ki štejejo prilično 20.000 mož. Cestna in železniška zveza v smeri proti Singapurju je bila odrezana v bližini Johur-Bharua.

Glasom poročila Domej so razvili zastavo vzhajajočega sonca nekoliko kilometrov pred otokom Singapurju.

Feodozija zopet osvojena

Nad 4600 bolševikov ujetih - Boji na celokupni fronti ob Donecu

Iz Führerjevega glavnega stana, 20. januarja. Vrhovno poveljstvo je dne 19. januarja naznanilo:

Nemške in romunske čete so pod vrhovnim poveljstvom generala der Infanterie pl. Mansteina ob sodelovanju s skupinami zračnih orožij generala der Flieger viteza Greima po večdnevni tridih bojih zapodile na južni obali Krima izkreane sovjetske čete in z odločnim napadom zopet osvojile mesto Feodozijo. Doslej smo prignali nad 4600 ujetnikov in vplenili 73 oklopnih bojnih vozov, 77 topov in številno drugo bojno orodje.

Na celokupni fronti ob Donecu je sovražnik napadel z močnimi silami. Boji so še v teku. V srednjem in severnem odseku je imel sovražnik ob nadaljevanju svojih napadov znova težke izgube. Ob nekem dne 17. in 18. januarja izvršenem protinapadu skupin nemške pehote in oklopnjakov smo vplenili skupno 35 topov, 23 metalcev granat, 45 strojnic in številan drug material.

Sovražnik je pri tem izgubil 430 mrtvih in 140 ujetnikov.

Zračno brodogve je v morskem krajini pri Murmanu z bombnim zadetkom poškodovala neko trgovsko ladjo.

Bojna letala so bombardirala pristaniške naprave na angleški jugozapadni obali in dosegla bombne polne zadetke na nekem skladišču municije v Shetlands.

V severni Afriki so ob uspešnih podvzetjih opazovalnih čet nemško-italijanske vojske v Kirenajki privedli večje število ujetnikov. Nemška bojna letala so napadla pristaniške naprave in letališča na obli Kirenajke. V veliki Sirti je bilo zaradi napada iz zraka na nek britanski konvoj z bombnimi zadetki poškodovanih več velikih trgovskih ladij.

Pri zopetnem zavojevanju Feodozije se je znova odlikoval imejitelj viteškega križca Oberst Müller po izredni osebni hrabrosti, odločnosti in preudarnem vodstvu svojega regimenta.

Gospodarstvo

Podvsod bodo nastali topolovi gozdovi

Brzorasten material za les, ki je v vojni važna surovina

Reichsforstmaeister Hermann Göring je že l. 1939. razvil obširen program o nujnih nalogah pospešene gozdarske proizvodnje. Začetek vojne je povzročil, da se ni moglo takoj pričeti z izvajanjem tega programa za pogodovanje. Pač pa je posebnega pomena že sedaj med vojno oni del skupnega programa, ki predvideva takojšnje pogodovanje s topoli izven gozda. Brzo rastoči topol ali jagned je, ako se še povrhuvažeje raznovrstno uporabnost kakovosti lesa, izborno pripraven, da poveča pri lastni nemški bilanci surovin v vojni važno surovino lesa.

V državnem gozdarskem uradu so se sedaj vršili prvi pripravljani razgovori o ojačenju nasaditve topolov med prizadetimi ministri in državnimi mesti, kakor tudi znamenitimi predstavniki vede, prakse in les predelujoče industrije. Med glavnimi smotri razgovorov je bil tudi ta, da se doseže potrebno sodelovanje, ki bi seglo do do vsake vasi. Že med vojno se morajo ustvariti prvi nastavki. Dane so pa tudi vsekakor v neslutnem obsegu možnosti, da se ojači po količini in po vrednosti proizvodnja lesa izven gozda, ako se premišljeno izvršujejo predvideni ukrepi. V splošnem bo to seveda mogoče šele po vojni. Tudi se ne sme saditev topolov staviti v ospredje na breme kmetijske proizvodnje.

V prvi vrsti so mišljene možnosti saditve na zemlji, ki ni les, potem manj vredni travniki, na katere se ne sme pozabiti, dalje ploskve, ki se kmetijsko ne izkoriščajo,

poljski lemezi in mineralov polne organske pušče. Pri tem bo dosežena za vsako posamezno kmetijstvo velika korist in finančna zaslomba. Ureditev in usmeritev programa za nasaditev topolov izven gozda odreja državna uprava gozdov. Lastnikom zemljišč pa lahko gozdarski uradniki dajo potrebne nasvete in navodila.

Naše nižave in logi prihajajo kot prvi v poštev za nasaditev. Potem med drugim robovi cest in potov, obrežja in jezi vodnih cest in ribnikov, in industrijska zemljišča, izsipališča rjavega premoga, pašniki za gosi in svinje, poljski zaklinki, stavbišča, okolje hiš in gospodarskih poslopij itd. Že dve do triletnje topolove šibe so dragocen surov les. Mala debelca z debelostjo 5 do 12 cm pa že dajejo visoke donose na ha. glede staničnine (celuloze). Nasaditev topolov izven gozdov bo močno spremenilo pokrajinsko sliko. Motnje v pokrajinski sliki pa se naj ne izvršijo.

Topol se kot surovina uporablja v industriji obložkov (furnirja), staničnine in vžigalic. V vojni so se odprla še nadaljnja področja uporabe: industrija cokelj, industrija zaobale živil in industrija zabojev. Jagnedov les uporabljajo tudi v veliki meri pri izdelovanju pohištva, zabojev za smotke, sodov, samokolnic, umetnih udov, igrač itd. Vprašanje topolov bo ravno tako kakor celokupni program pogodovanja postal zadeva celega naroda, kakor to povdarja gozdarski mojster Görge od Reichsforstamta v nemškem gozdarskem časopisu.

Kaj je s prebitkom dopusta?

Nadoknadi naj se po možnosti v tem letu — Zahtevek teče do 1. oktobra

Berlin, 20. januarja. Strumni delovni položaj še ni dopuščal, da bi se izenačila odlaganja dopustov, ki so nastala vsled ustavitve dopustov ob pričetku vojne. Vsled tega je državni minister za dela izdal naredbo, s katero se urejuje vprašanje dopustov za koledarsko leto 1941. Za uslužbenstvo zasebnih podjetij je pred vsem zagotovljeno, da zahtevek na dopust za leto 1941. ni zapadel s potekom koledarskega leta, ampak, da se lahko izkoristi do 30. junija 1942., ob izrednih prilikah pa do 30. septembra 1942. Dopust torej ne zapade na noben način pred 1. oktobrom 1942. Na vsak način morajo dobiti dopust mladostniki v obratih, ravno tako se bo poskušalo dovoliti odmor onim uslužbencem, ki leta 1940 niso dobili dopusta. Izjemoma se sme uslužbencem izpod 18 let dati odmena za dopust 1941, ako vojne prilike do 30. junija 1942 ne bi dovoljevale odmora. Ta odmena se lahko izvrši od 1. junija dalje. Prejšnje odmene mora odobriti pristojni Reichs- ali Sondertreuhänder.

Za uslužbence v javni službi bodo izdane posebne določbe.

Novo službeno mesto za adopcijo

Za dežele Kärnten, Steiermark in Salzburg

Dne 15. januarja 1942. je bilo v Grazu otvorjeno novo službeno mesto državnega mesta za adopcijo (Reichsadoptionsstelle). Doslej je bilo tako službeno mesto za celo Ostmartko le v Wenu. Da se pa to mesto razbremenijo, je sedaj od državne adopcije NSV ustanovljeno drugo službeno mesto za dežele Steiermark, Kärnten in Salzburg. Mesto v Wenu bo odslej pristojno le za dežele Wien, Niederdonau in Oberdonau. Deželi Tirol in Voralberg bodeta pa spadali pod adopcijsko mesto München.

Po novih smernicah za posredovanje posinovitve ali pohčertitve bodo merodajni zdravstveni uradi pri presoji zdravja, dedičnosti in plemena otrok, ki se naj posinovijo ali pohčertijo, in staršev, ki jih posinovijo ali pohčertijo. Državni minister za notranje posle je odredil, da za preiskavo otroka, ki se naj posinovijo ali pohčertijo, in njihovih staršev ali drugih krvnih sorodnikov ni plačati nobenih pristojbin. Za preiskavo staršev, ki adoptirajo, se mora pri vsakem izmed njih pobrati pristojbina najmanj 3 RM.

Podržavljenje gozdov v Macedoniji

Sofia, 20. januarja. Bolgarska vlada je vzela v posest vse gozdove v Macedoniji in Traciji ne ozira se na to, ali so bili prej

državna ali zasebna lastnina. Tiste občine, ki so imele dohodke iz gozdarstva različnih gozdov, dobijo odškodnino.

Nova bolgarska petletka

Načrt za bolgarsko kmetijsko petletko je gotov; sedaj ga namerava vlada dopolniti še z gospodarskim načrtom za industrijo, obrt in trgovino.

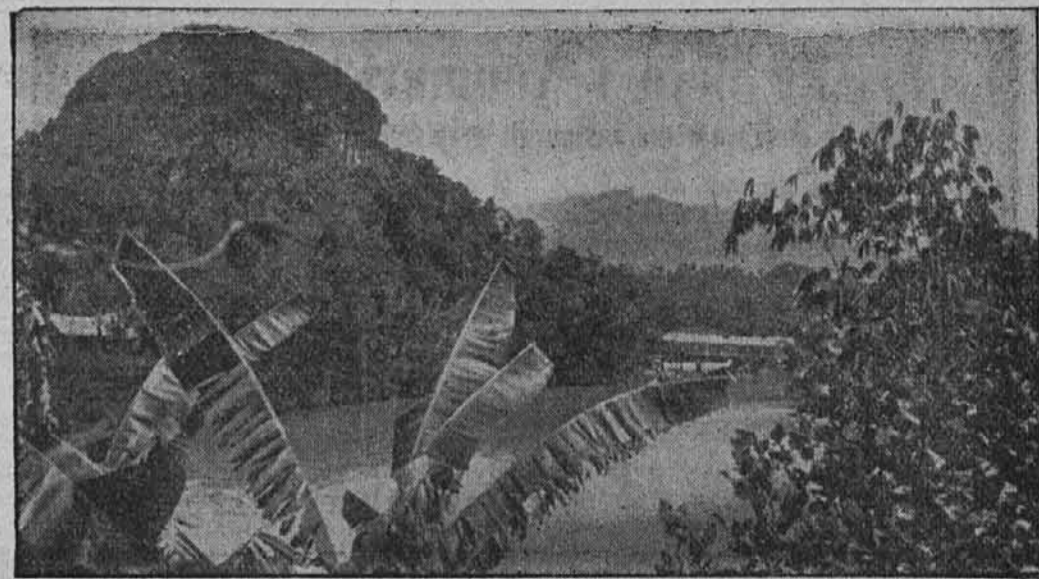
Male gospodarske novice

Divjačina na mesne karte. Glede gospodarstva s parkljasto divjačino, to je jelenov in košut, damjakov, srnjadi itd. postojajo še marsikod nejasnosti. Predvsem je treba imeti na umu, da sme lovec 25% parkljaste divjačine obdržati zase, 75% pa mora izročiti trgovini z divjačino. Seveda sme lovec tudi njemu pristoječih 25% oddati na potrošnike, gostilne itd. Na vsak način pa mora meso od divjačine zaračunati po mesnih kartah. Lovec je dolžan predložiti ustrezne odrezke v teku enega tedna. Pač pa ima pri lastni uporabi to prednost, da je dolžan oddati odrezke samo za 15% skupne teže ali za 30% delnih kosih. Ako odda divjačino naprej, se od nedeljene divjačine zaračuna 25% od delnih kosov pa 50% na mesno karto. Nizke postojanke nedeljene divjačine izvirajo iz tega, ker so zaračunani pri tem koža, kraki itd. Ocena komadov pa ustreza številki odrezov, ki jih mora predložiti potrošnik pri nakupu divjačine v trgovini ali pri jedilih od divjačine v gostilnah. Za svoj mesni odrezek dobi dvojno porcijo, seveda z vraščenimi kostmi vred. Za ragu od divjačine ni treba dati odrezkov, pač pa se morajo taki dati za golaž od divjačine, pri katerem se uporabljajo krače itd. Zajci, divji kuncil in fazani se ne zaračunavajo za mesno karto.

Ureditev splošnega blagovnega prometa na Romunskem. Na Romunskem je izšel zakon, ki urejuje splošni blagovni promet med proizvajalcem in posameznim trgovcem. Nadalje vsebuje zakon podrobne predpise o nadrobni prodaji in predvideva ustrezne kontrolne ukrepe.

Nemško hrvaški dogovor o zaračunavanju. Določbe nemško hrvaškega dogovora v zaračunavanju od 20. maja 1941 so bila od 5. novembra razširjena tudi na Lohtingen, Luxemburg in Elgsass. To velja tako za že nastale kakor v bodoče nastajajoče obveznosti.

Moratorij na Hrvaškem. Udruženje dolžnikov hrvaškega srednjega stana poroča, da se razteza ukrep o podaljšanju tuzemskega moratorija do 2. aprila 1942 na vse obveznosti, ki so nastale pred 1. januarjem 1939. Pripravljajo zakon, ki bo uredil tako zvane dolgove pred 1939. letom.

Japonski »panterjev« skok na Celebes. Pokrajina na Celebesu v bližini mesta Markasse na Floreškem morju. (Presse — Hoffmann, Zander, Multiplex — K.)

Japonci so na svojem prodiranju zasedli Malakko. Po zavzetju malajskega glavnega mesta Kuale Lumpura so japonske bojne sile vkorakale v naslednji znameniti kraj polotoka, Malakko. — Cesta v Malakki. (Scherl, Zander — Multiplex — K.)

Tudi strmoglavci (Stuka) imajo toplo »zimsko obleko«. Da jih zaščitijo pred hudo zimo, prevlečejo stroje z odevki iz tkanine, vsled katerih dobijo sicer nekoliko fantastično podobo, vendar so tako najboljše spravljene do vnovične uporabe. (PK Aufnahme Kriegsberichtler Nierman, Atl. Z.)

Na cestah proti fronti. Več konjskih vpreg vleče velike lesene snežne pluge, ki delajo tir po globokem snegu. (PK — Aufnahme: Kriegsberichtler Herman PBZ, Z.)

Dom in polje

Postopanje s hlevskim gnojem

Kmetijske rastline črpajo iz zemlje hranilne snovi, ki jih potrebujejo za svojo rast in pravičen razvoj. Te hranilne snovi moramo zemlji vračati, da ostane plodna, oziroma, da se njena plodnost od leta do leta po možnosti še poveča. Dodajanje, oziroma vračanje hranilnih snovi zemlji se vrši v glavnem z gnojenjem.

Najvažnejše gnojilo je vsake vrste gnoj, ki se pridobi na kmetiji, posebno pa hlevski gnoj. Ta gnoj vsebuje za rastline važne hranilne snovi, med njimi zlasti dušik, v manjši meri fosforovo kislino in kalij, kakor tudi za rastlinsko rast važno ogljikovo kislino. Dalje vsebuje veliko humusa in bakterij, ki obdržijo zemljo zdravo in povečajo njeno plodnost.

Vsak hlevski gnoj pa nima enake hranilne vrednosti. Vrednost hlevskega gnoja je odvisna od različnih činiteljev in sicer od vrste živali, od hrane in stelje ter od ravnanja z gnojem.

Konji in ovce dajejo topel, govedo, zlasti pa svinje, hladen gnoj. Gnoj pitanega in delovnega goveda je boljši od gnoja mlade živine in krav mlekaric. Nega in vzdrževanje živine pa vsled pridelovanja gnoja ne smeta trpeti, kajti gnoj je postranski proizvod, ki ga daje hrana. Kakovost gnoja je boljša pri dobro krmljeni živini, kakor pri slabo krmljeni. Ob primanjlovanju dobre krme z dodajanjem slame je vzdrževanje večjega števila živine nesmiselno, če ima samo namen pridobiti čim več gnoja. Kajti od določene količine živinske krme se pridobi samo neka količina gnoja ne glede na to, na koliko glav živine je ta količina krme razdeljena. Uspehi v živinoreji pa so seveda pri dobrem krmljenju večji kakor pri slabem.

Stelja ima velik vpliv na sestav in vrednost hlevskega gnoja, zlasti pa se znatno poveča vrednost gnoja z uporabo stelje, ki ima veliko zmoglost vpijanja. To lastnost ima posebno slama, ki zelo dobro vpija, ako je primerno zrezana in nudi živini toplo in suho ležišče ter zboljša kakovost gnoja. Nasprotno pa je gozdna stelja prav slaba, ker ima majhne zmoglosti vpijanja in na kakovost gnoja ne vpliva dobro.

Na vrednost hlevskega gnoja pa v glavnem vpliva ravnanje z gnojem. Ker je dušik glavna hranilna sestavina hlevskega gnoja, mora ves postopek z gnojem biti tak, da se dušik v pravi obliki in celoti v gnoju ohrani. V gnoju vsebuje dušik predvsem sečnina (gnojnica). Vsled delovanja bakterij se ta dušik spreminja v amonjak in v tej obliki naj se v gnoju ohrani. Zato se mora z gnojem tako postopati, da delovanje bakterij ni premočno. Ker bakterije potrebujejo za svoje življenje zelo veliko kisika, je njihovo dejstvo tem večje, čim več kisika imajo na razpolago. Zrak vsebuje veliko

kisika in zato moramo paziti, da ima do gnoja in gnojnice čim manjši dostop. To dosežemo s tem, da gnoj dobro spravimo in vsak dan stlačimo. Zato moramo nametavati gnoj v gnojno jamo na visoke kupe s čim manjšo površino. Vsak dan naj se zvozi gnoj iz hleva v gnojno jamo na kup, ki naj bo vsak dan lepo poravnani in dobro stlačen. Na ta način pravilno in dobro sprhni. To prhnenje se pospeši tudi na ta način, da se star strohnen gnoj v gnojni jami raztrosi in se s tem omogoči obogatitev novih kupov z ogljikovo kislino, kar se prav dobro obnese. Ko je tak kup gotov, se poleg njega napravi nov kup itd. Hlevski gnoj mora ležati najmanj pol leta v kupih, da dobro dozori. Svež gnoj na njivah in travnikih ne deluje, ker so hranilne snovi v njem v taki obliki, da jih rastline ne morejo črpati. Šele bakterije spremenijo te hranilne snovi v rastlinam dostopno hrano. To pa se mora izvršiti na gnojlišču. Če se torej z gnojem postopa na zgoraj omenjeni način, se pridobi in ohrani čim več amonjaka.

Če je gnoj slabo spravljen, če je izsušen od sonca in vetra, če kupi niso dobro stlačeni, se bakterije prehitro razvijejo, kar ima za posledico, da se amonjak spremeni v soliter. Soliter pa hitro izhlapi, s tem se izgubi dušik in vrednost gnoja se znatno zmanjša.

Vse to mora vsak gospodar vedeti, kajti s pravilnim postopanjem se vrednost gnoja poveča, z nepravilnim znatno zmanjša in je s tem posestvu napravljena škoda. Gnojna jama naj bo tako postavljena, da sonce in veter ne moreta vplivati na gnoj, posebno pa je treba paziti na to, da tekoča voda ali pa deževnica ne moreta izpirati gnoja. Da se izgube, ki nastanejo vsled izpiranja gnoja, preprečijo se gnojne jame betonirajo. Če pa to vsled pomanjkanja materiala ni mogoče, naj se na dnu jame dobro zblje ilovica ali glina.

Tudi gnojnica je izredno važno gnojilo, vendar se ji je doslej posvečala premala pažnja. Noben kmet ne sme zamuditi prilike, da gnoj in gnojnico spravi v primernih jamah. Gnojnice jame ne smejo propuščati vode, poleg tega pa morajo biti dobro pokrite, da je dostop zraka do gnojnice čim manjši, oziroma onemogočen. Gnojnica je zlasti za travnike važno gnojilo, saj z njo povečamo pridelek in zboljšamo kakovost krme.

Vsa sredstva moramo uporabiti za povečanje kmetijskih pridelkov. Enostavno, poceni in uspešno sredstvo za doseg tega cilja je pravilno postopanje s hlevskim gnojem. Vsak kmet mora temu posvetiti vso skrb. Kdor to zanemarija škoduje samo sebi, kajti s tem se odreka večjim pridelkom in obenem tudi večjim dohodkom v gospodarstvu.

Iz hlevov naše molzne živine

Če stopiš sedaj pozimi kje v kak hlev, ti bodo pri nas v večini primerov rekli, da je manj mleka ko drugokrat. Število živine je še skorajda povsod isto, toda kakovost in molznost ta je mnogokrat nazadovala. Seveda, ljudje, predvsem okrog mest, so bili navajeni, da so k domači osnovni krmi (predvsem slami in malenkosti sečne) dodajali tudi v izdatnejši množini tečna krmila (olj. tropine, krmilne moke in otrobi), katerih je pa sedaj le bolj v omejeni količini na razpolago. In tako se morajo v marsikaterem hlevu naše kravice zadovoljiti le s slamo, nekaj otave in repo. Vsaj najdeš celo primere, kjer ti pripravljajo za krmljenje krav edino rezanico iz slame in suhe koruznice ter — repe. Da ob taki krmi ni pričakovati bogve kake molznosti, je razumljivo. Izjema je tu seveda onih par posestev, ki imajo že urejene silose in ki pridelajo razen tega še dosti dobrega sena in pese.

Sicer je bilo zimsko krmljenje molznih krav pri nas tudi druga leta dokaj pomanjkljivo in pretežno nezadostno. Tem bolj važno je, da se zamislimo, kako bomo sedaj, ko je povpraševanje po mleku tako zelo porastlo, krmili in oskrbovali naše krave.

Izdatno povečanje in zboljšanje pridelovanja domače dobre, tečne osnovne krme (sena, detelje in krme za kisanje), ki bi znatno omejila potrebo porabe preš in krmilne moke, bo mogoče na splošno izvesti šele tekom bodočih mesecev in bodočih let.

Če si vendar kedaj svetoval, da bi ljudje

gnoja v hlevu je vendar škodljivo tako za živino kakor tudi za pravilno zorenje gnoja, razven ponekod v planinskih krajih, v katerih ostane gnoj celo zimo pod živino. Gnoj mora vsak dan iz hleva ali pa v izjemnih prilikah šele čez par mesecev. Takih hlevov, s premakljivimi jaslji, v katerih (hlevih) bi lahko ležal gnoj pod živino več mesecev, pri nas v splošnem ni. Najslabše je tako za živino kakor tudi za gnoj, da se pokida iz hleva le vsakih osem dni ali vsakih par tednov.

K zasilnemu krmljenju, ki je letos precej pogosto, bo predvidevati, da se bo za krmo uporabilo tudi pleve, suho koruznico, ajdovico i. t. d.

Pleve jarih žit, predvsem ovsene, listnata koruznica in ajdovica glede tečnosti ni sicer znatno slabša ko naše najslabše seno. Pleve ozimnih žit pa so polovico slabše. Tudi pleve jarega ječmena bi bile enako dobre ko ovsene, ako bi ne bilo osin oz. res. Neugoden vpliv teh je mogoče sicer s poparjenjem nekoliko omiliti, toda kljub temu ostane pri krmljenju z ječmenovimi plevami nevarnost okužbe za olesenelostjo jezika in čeljusti. Ako pokladamo večje količine plev, te v kolikor jih ne uporabimo za »zobanje«, napravimo okusnejše, ako jih v kaki kadi poparimo in pustimo tu pokrite in obtežene okrog 12 ur. Tudi suhe pleve primešamo, ne da bi jih kakorkoli pripravljali, lahko k senu in drugi krmi.

Koruznica je sicer predvsem le odličen dodatek, ako jo zrežemo in zmočimo, pri kisanju trave in detelje. Ako vendar nimamo silosa jo bomo v sili uporabili tudi suho med druga krmila za krmo.

Ajdovica je sicer tečnejša oz. redilnejša ko ržena ali pšenična slama, toda, pravijo, da napravi ajdovica tu in tam pri živini na beli koži poseben izpahek, če namreč živina pride takoj po krmljenju z ajdovico na sonce. Sicer pa nevarnost, da bi prišla pri nas pozimi živina preveč na sonce, itak ni prevelika. Fr. W.

Pridelujte več zelenjadi!

Cvetlice niso tako važne

Glavna naloga vsega letošnjega obdelovanja vrta mora biti najmočnejše intenziviranje pridelovanja zelenjadi. Tej nalogi se morajo podrediti vse druge. To velja že obdelovanje zelenjadi tako pri vrtnarju kakor pri kmetu in pred vsem za vrtnarske obrate cvetličarstva in drevesnic. Med tem ko naj kmetijsko zelenjadarstvo in obrati drevesnic predvsem pridelujejo zelenjad na veliko in tako, ki se da hraniti čez zimo, je naloga vrtnarjev zelenjadarjev in cvetličarjev, da čim zgodneje dobavijo zadostne količine rane zelenjadi in veliko milijonov visoko kvalitativnih zelenjadnih sadik tudi za pridelovanje zelenjadi na poljih in pri malem vrtnarju. Vsak vrtnar bo smatral za svojo dolžnost, da se ravna po naredbi, da mora od februarja naprej najmanj 50 od sto vseh steklenih plošč v cvetličarstvu rabiti pridelovanju rane zelenjadi, ravno tako, da smiselno izkorišča neobdelano zemljo z nasadi zelenjadi. Ker je zadostna oskrba z zelenjavo važnejša od kritja potrebe na cvetlicah, je cvetličarstvo v tej vojni podrejenega pomena. Imeti prve redkvice, prvo solato (tudi rezivko, peteršilj in dišavna zeljšča) kolerabo, rano korenje, rani ohrovt itd., to naj bo v tem letu ponos vrtnarja cvetličarja. Oddelek za obdelovanje vrta pri deželnem kmetovalstvu bo skrbel za to, da se bodo v velikih količinah zelenjadarstvu dodelila tehnična sredstva. Sem spadajo v prvi vrsti tisoči novih oken za tople grede, orodja in strojev, pa tudi šotni drobir, gnojila i. t. d.

Iz svetovne vojne je še komaj 274 konj. V letu 1934 so vsled pobude dipl. kmeta Finusa šteli v Nemčiji še živeče konje, ki so bili v službi v svetovni vojni. Navedena leta jih je bilo še 7500. Takrat so ustanovili pomoč, ki je oskrbovala te konjske veterane svetovne vojne s tekočimi darovi ovs in z dobavo odej in dobre konjske uprave lastnikom. Danes živi le še 274 konj iz svetovne vojne, od katerih je 82 tekoče oskrbovanih po pomoči za konje iz svetovne vojne.

Moderne Augengläser

Dipl.-Optiker C. Krontauß

Diagenstr.,

Sannoststr. 15

Iz vseh krajev sveta

Japonski vojaki

Kar velja na svetu za nemškega, to drži v Aziji za japonskega vojaka. Kakor se na svetu ne najde vojaka, ki bi bil boljši od nemškega bojovnika, tako velja v Aziji Japonec za najboljšega vojaka med azijskimi narodi.

Razvoj japonskega naroda, ki je v svoji današnji državi že od 660. leta pred našim štetjem živel samostojno državno življenje, je v primerjavi z ostalimi narodi Azije bil zelo plodovit in uspešen. Medtem ko so se Japoncem krvno, jezikovno in plemensko najbližji Kitajci držali svoje starodavne kulture ter s svojim kitajskim zidom zapirali pot in uvoz vsemu, kar ni bilo kitajskega, so Japonci znali dvigati in širiti svojo lastno kulturo.

V svoji prirojeni nadarjenosti so se Japonci od zapada mnogo naučili, in ker so k temu dodali še svojo žilavost, delavnost in vztrajnost, ne da bi pri vsem tem nehali biti Japonci in Azijci, so po zaslugi svoje izredno hitre in velike populacije že zadnjih 50 let krajem devetnajstega stoletja po našem štetju na vseh področjih svojega udejstvovanja dosegli tako ogromne uspehe, da je leta 1904., ko so v vojni z Rusijo slednjo premagali, ostrmel ves svet. Takrat je Japonska prvič pokazala, da ni zastoj izbolshevala, večala in pospeševala delovanja in ustvarjanja svojega celokupnega naroda in da si je pripravila in organizirala armado in mornarico, s katerima je pohodila svojo veliko sosedo Rusijo. Takrat je japonski vojak s svojo hrabrostjo in zmoglostjo dvignil Japonsko v velesilo.

Temu sledečih deset let so Japonci svojo slavno armado in mornarico še veliko bolj skrbno negovali, izobraževali in spolnjevili, kar je šlo seveda vzporedno z delovanjem in razvojem ostalega narodnega in državnega gospodarstva in življenja. Industrija se je razvijala, vojna tehnika dvigala, z eno besedo: japonski častnik, ki si je v nemški vojni sili, in japonski inženir, ki si je v najvišje razviti nemški tehniki posredno ali neposredno širil svoje znanje, sta združenih moči storila vse za veličino japonske oborožene sile. Prišla je svetovna vojna 1914—1918, katere izid je tudi Japoncem koristil ter jim ojačil pozicije.

Sledila je dvajsetletna doba ustvarjanja vseh Japoncev za nadaljnji razvoj svojega naroda in države, pri čemur se je največ važnosti polagalo na ustvarjanje in jačanje vojne sile. V pred petimi leti začeti vojni s Kitajsko, kateri so Japonci odvzeli Mandžurijo in iz iste ustanovili Mandžukuo, se je japonski vojak zopet pokazal veliko več vrednega in dobrega učenca modernih armad in mornaric na zapadu.

Japonski vojak, ki stoji sedaj v boju z Zedinjenimi državami Severne Amerike in Veliko Britanijo v Tihem Oceanu, je v svojih življenjskih potrebah naravnost skromen. Pri rižu kot glavni japonski ljudski hrani izdrži neverjetno težke in dolgotrajne napore. V svoji prirojeni in vzgojeni mu ljubezni do domovine je odločen in pripraven na vsako žrtev, ki se od njega zahteva. Za cesarja, ki je Japoncem hkrati verski poglavar in božji potomec, je japonski vojak pripravljen žrtvovati življenje, ker smrt za domovino in cesarja ni samo nacionalna in državljanska, temveč tudi ver-

ska dolžnost in zasluga vsakega Japonca. Junaška smrt vojaka je po japonskih verskih naukah največja sreča po smrti, preostalim svojcem pa v življenju. To v glavnem omogoča izredno neboječnost in junaštvo japonskemu vojaku.

V rusko-japonski vojni leta 1904. so nešteti japonski naskočniki pri obleganju trdnjave Port Artur kot razstreljevalci trdnjavskih utrdb šli prostovoljno z razstreljenimi ovirami vred v zrak in smrt, da so jih na ta način svojim četam omogočili zavzeti. Podobnih požrtvovalnih podvigov je v zgodovini sedanje japonsko-kitajske vojne več.

Japonski vojak je pri svoji udarni sili, fanatični ljubezni do domovine ter v vsakem prepričanju za svoje nasprotnike najbolj nevaren bojovnik v Aziji. Postojank, ki jih zasede, mu navadno nikdo ne more več iztrgati. V napadu prezira nevarnost in riskira vse za dosego svojega cilja. Japonec je vojak, v katerem so združene vse starodavne lastnosti dobrih bojovnikov Azije ter od modernega zapada prevzete vojno-tehnične pridobitve in izkušnje. Vse to združeno poda frontnega vojaka, ki bo v sedanji vojni igral veliko ulogo.

Čudež časovne meje

V ponedeljek start — v nedeljo pričetek vojne

V mladih letih smo se zelo zabavali ob zgodbi prismojenega Angleža, ki je vsled stave v za preteklo stoletje nepojmljivo kratkem času napravil potovanje okoli sveta in bil mnenja, da je stavo že izgubil, ker ni upošteval razlike v datumu med Japonsko in Ameriko. Jules Verne je to zgodbo opisal in mi smo iz nje morali posneti, da morajo na gotovi črti otokov Fidži čas datirati za 24 ur, torej za en cel dan nazaj, ako hočejo imeti zopet — pravi čas, namreč zapadni čas. V bistvu je to zelo preprosta stvar. Vendar nas je pa nekoliko osupnilo, da je poročilo o napovedi vojne med Japonsko, Zedinjenimi državami in

Britanijo dospelo k nam v nedeljo proti polnoči in šele v ponedeljek ob šesti uri je bilo priobčeno. Dogodki, ki so v Tokiu datirani 10. decembra ob peti uri, so se po našem časovnem štetju izvršili že 9. decembra ob 22. uri. Amerikanci so tudi časovno v sitnem položaju; udarce, ki so zadeli njihovo brodovje, so morali datirati za 24 ur naprej, kar je prav za prav zelo grozljivo neprijetno.

Najbolj se pokaže časovna razlika med Havajem in Japonsko. V ponedeljek so startali japonski letalci v Tokiu — v nedeljo so pa njihove bombe bobnele na Havaju. V tej pokrajini je časovna meja, ki loči našo zemljo v zapad in vzhod. Morali bi si torej potemtakem naložiti tabelo, da bi vsakikrat točno vedeli, kdaj nastopí ta ali oni dogodek. Pri poročilih o bojnih dogodkih v Pacifiku na pr. morajo v Wenu računati 7 ur nazaj in Washingtonci morajo celo 14 ur nazaj računati. Ako je v Wenu 12 ura, bije ura v Westminsteru 10. uro, v New Yorku 5. uro — na Japonskem je pa že 18. ura in v Havaju že 23. ura prejšnjega dneva.

Lepe svetovalce ima Roosevelt. Najvišje zvezno sodišče v Zedinjenih državah Severne Amerike je v neki tožbi civilno-pravnega značaja s tremi glasovi proti dvem ugotovilo, da je bivši najvišji sodnik države New York, žid Samuel Rosenmann, zlorabil svojo sodno oblast ter svojemu plemenskemu tovarišu Blausteinu prisodil 50 do 70 milijonov dolarjev. Šlo je za umazane petrolejske kupčije, kakor jih poznajo samo židovski velekapitalisti v Ameriki. Vkljub tej uničujoči sodbi se spreha Rosenmann kot prijatelj in svetovalc v takozvani Beli hiši ali vladni palači v Washington-u. Pri razgovorih med Rooseveltom in Churchillom je sodeloval kot strokovnjak v vprašanjih novega vojnega gospodarskega sveta.

Pismo vsebujoče 1625 znamk

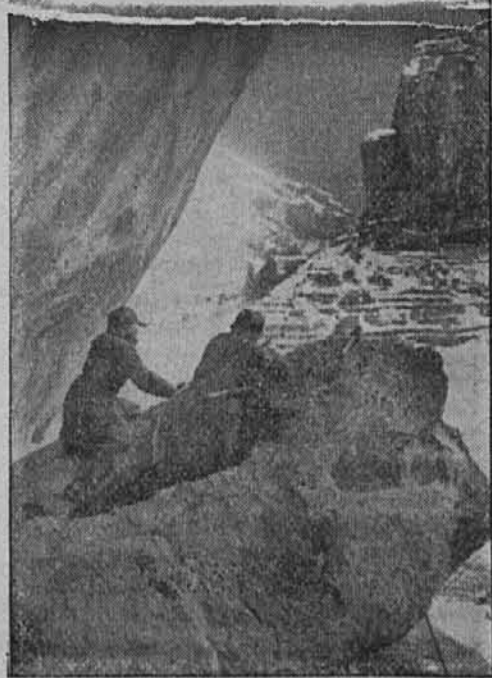
Lin z. Pod geslom »Dan pisemske znamke« se vršijo v mnogih nemških mestih razstave. Posebno živahno je delovanje filatelistov v starem mestu železa, Steyr, v

Radio slika iz Tokia.

Japonska pehota prične po zavzetju glavnega mesta Filipin, Manile, na vpljenem avtomobilu z nadaljnim prodiranjem.

(Presse — Hoffmann, Zander — Multiplex — K.)

V gorovju Jaila pred Sebastopolom.

Zaščiten po skalni previsi neke kamenite stene zavaruje prednja straža pehote proti sovjetskim postojankam. Slika priča o trdem boju za vojno lukso na Krimu in spominja na zimske boje v Dolomitih med svetovno vojno.

(PK. Aufnahme:

Kriegsbericht Hörter, HH., Z.)

domovinski deželi Führerja. Ondotna razstava, ki stoji pod naslovom »Nemška pisemska znamka kot zgodovinska filatela« vsebuje marsikatero dragoceno filatelije. Kot posebno redko stvar, ki je menda edinstvena, razkazujejo v Steyru neko priporočeno pismo iz leta 1922., ki ga je poslal nek Ukrajinec nekemu Steyrcu. Predaja takega priporočilnega pisma v inozemstvo pa je bila menda posebna redkost v civilizatoričnih razmerah bolševiške države, tako da za plačilo poštne glede tega pisma potrebne ene ali več velikih vrednostnih znamk ni bilo dobiti. Sodrugi poštar je moral zato uporabiti brezštevilno množico malih vrednostnih znamk, ki so, prilepljene na polo, povečale težo, kar je zopet povzročilo poštnino in imelo posledico nalepljanje nadaljnjih pisemskih znamk. Končno pa je bilo vendar zadoščeno sovjetskim poštnim določilom, in ko je pismo prišlo v Nemčijo, je ob pisemskem zavitku visela 4½ metra dolga zastava, katere se je držalo na 32 polah, ki so bile skupaj zlepljene, 1625 pisemskih znamk v skupni vrednosti 406.250 rubljev. To je gotovo najdaljše pismo, ki ga je kdaj prevažala pošta; na njem je 962 poštne pečatov.

Batine za srbskega trgovca. V Mladencu je prodal nek znani trgovec nekemu kmetu liter petroleja za 100 Din. Radi te skopuške cene je bil možakar obsojen na kazen batinanja in 20.000 Din globe.

Prisilno posojilo mesta Niš. Da bi zavarovala preskrbo mesta Niš (Srbija), je mestna občina razpisala prisilno posojilo pri svojih občanah. Predlog za tako posojilo so prvotno stavili bogatejši prebivalci, ki so si pozneje premislili. Posojilo znaša 14 milijonov Din.

Nemci v hrvatskem Karlovcu so si uredili nekak lastni narodni dom, v katerem se nalaja tudi nemška šola in družabni prostori. Vsak mesec imajo svoj družabni večer domači Nemci in Nemci iz Reicha.

Tako so jih natolkli Japonci v vzhodni Aziji.

Ta posnetek iz zraka, napravljen po japonskem letalcu, prikazuje, kako je bilo v Pearl Harbour uničenih več edinic ameriškega brodovja na Pacifiku, med njimi najtežje bojne ladje.

(Funkbild, Atlantic, Zander Multiplex — K.)

Prodiranje bojujočih se Japoncev.

Preko železniške ježe nekega vzhodno azijskega frontnega odseka, ki ga sovražnik močno obstreljuje. Z žilavo voljo napadalca prodira mostvo, da izvije nasprotniku nadaljnje ozemlje.

(Atlantic Zander — Multiplex — K.)

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično Deutsch methodisch und praktisch

41. LEHRSTUNDE.

Antworten zu den Scherzfragen.

1. Die Matrosen.
2. Die Giraffen.
3. Indem man den Ochsen leben läßt.
4. Er ruft immer »Kuckuck«, niemals »nachmittags«.
5. Alle spielen mit ihrer Nase.
6. Die Mutter.
7. In das 29.
8. Im Februar, er hat nur 28. Tage.
9. Die Tonleiter.
10. Das Wasser, den es treibt mächtige Maschinen und trägt Schiffe.
11. Die Handschuhe.
12. Weil der Sperling kein Pferd frißt.
13. Der Mond.
14. Einmal, denn dann sind es nur noch neunundneunzig.
15. Der Sack ist nicht mehr leer, wenn die Glasflasche drinnen ist.
16. Drei; den Fiedelbogen und die zwei Ellenbogen.
17. Englisch.
18. Man mäht Gras und niemals Heu.
19. Der Schatten.
20. Die Motte, denn sie frißt Löcher.
21. »falsch«.
22. Sieben.
23. Man geht und sitzt nicht.
24. Beim Militär.
25. Eine Lüge.

Zungenfertigkeitsschnellsprechspruchübungen.

1. Bernhard Benno Brauns Braunbierbrauers bei Braunau berühmte Bier-Hymne:
Biedere brave Bierbrauerburschen bereiten beständig bitteres, braunes bayrisches Bier, bekanntlich besonders billiges Bebleibender bürgerlicher bayerischer Bierdürfnis brüderlich, behaglich beisammen-trinker. Bierseindlich betörte Bacchus-trüder behaupten bisweilen bestimmt; Bier beherrscht Bayern, berauscht bald, bereitet böses Blut, begründet breite Bäuche, befördert blinden Blödsinn und bricht bedauerlichen Begriffen Bahn.
2. Vor dem Scheibenschießenschiützenhaus schätzen Schützen Schießdistanzen.
3. Der Vormitternachtschwächter spricht zum Nachmitternachtschwächter »Bitte für mich morgen vor Mitternacht zu nachwachen, ich werde dafür nach Mitternacht nachwachen«. Der Nachmitternachtschwächter war einverstanden und sagte: »Gut, wirst Du für mich nach Mitternacht nachwachen, bin ich gerne bereit für dich vor Mitternacht zu nachwachen, aber nächste Nacht mußt du wieder als Vormitternachtschwächter vor Mitternacht nachwachen und ich als Nachmitternachtschwächter werde wieder nach Mitternacht nachwachen, denn Ordnung muß sein«.
4. Es saßen zwei zischende Schlangen zwischen zwei spitzigen Steinen und zischten.

5. Wer nichts weiß und weiß, daß er nichts weiß, weiß mehr als der, der nichts weiß und weiß nicht, daß er nichts weiß.

Friedrich der Große und der Beistrich.

Friedrich der Große machte einst einen Schulbesuch. Ein ausgedienter Soldat, der wie es zu jener Zeit üblich war — als Schullehrer die Kinder unterrichtete, prüfte die Schüler zur leidlichen Zufriedenheit des Königs, der dann den Lehrer fragte, ob er die »zukünftigen Soldaten« nicht auch in den Satzzeichen unterrichtete. Der Lehrer verneinte dies, bestritt deren Wichtigkeit und brummte respektlos in seinen Bart: »Der König ist ein Esel!« Friedrich der Große hörte dies wohl, wollte aber dem Lehrer auf seine Art eine Rüge erteilen. Er winkte einen Schüler zur Tafel und ließ ihn folgenden Satz schreiben: »Der Schulmeister sagt, der König ist ein Esel«. Mit kluger Miene setzte der Schüler hinter »sagt« den Beistrich. Friedrich der Große setzte zwei andere Beistriche, so daß der Satz lautete: »Der Schulmeister, sagt der König, ist ein Esel«. So mußte der alte Soldat erfahren, daß die Satzzeichen doch von großer Wichtigkeit sind.

Wörter.

ausgedient — ..., ki je doslužil; ein-ausgedienter Soldat; vojak, ki je doslužil
Bacchus m — Bakhus
Bahn brechen — pot utreti, pot delati
bayrisch — bavarski, -a, -o
bedauerlich — obžalovanja vreden; adv. na žalost
Bedürfnis s — potreba
befördern (fördern) — pospeševati
Begriff m — pojem
begründen — utemeljiti, osnovati
behaglich — udoben
behaupten — trditi
beherrschen — obvladati
beisammenbleiben — skupaj ostati
Beistrich m — vejica
bekanntlich — kakor je znano
berauschen — opijaniti, omamiti
bereiten (machen) — pripraviti, narediti
berühmt — slaven
beständig (immer) — vedno, neprenehoma
bestreiten, ich bestritt, ich habe bestritten — oporekati
betören — omamiti, preslepiti
bieder — pošten, vrl
Bierbrauerbursche m — pivovarski pomočnik
bisweilen — včasih
Blödsinn m — neumnost, nesmisel
Brauer m — pivovar
Braunbier s — rjavo pivo
brummen — renčati- mrmrati
bürgerlich — meščanski, -a, -o; državljanski, -a, o
deren (von diesen) — njihov, -a, -o; njih
Distanz w — razdalja
Fiedelbogen m — lok
Hymne w — slavospev, himna
König m — kralj
lauten — glasiti se
mächtig — mogočen, -a, -o
Miene w (Aussehen) — obraz, lice

Nemčija kot protiutež proti komunizmu

„Journal de Geneve“ ožigosa angleška izdajstva napram Evropi

Zeneva, 20. januarja. Ves tisk v zapadni Švicarski obravnava predmet sodelovanja med Anglijo in sovjetsko Rusijo po vojni na način, ki se ga ne more napak razumeti, kot izdajstvo napram Evropi in v »Journal de Geneve« tako sodelovanje vnovič odklanja zunanji politik tega lista, Jean Hart, tako-le:

»Predsednik Foreign Office veže v primeru nemškega poraza bodočo obnovo Evrope na državo sovetov. Človek bi mislil, da sanja. Vsa dejanja moskovskega diktatorja postavijo na laž optimistično sodbo, ki jo izreka predsednik Foreign Officea. Mar je diktatorja v Kremlo, mrzlega, ciničnega in okrutnega človeka, ki zlomi vsak odpor na svoji poti, ganila gracija smehljaja gospoda Edena? Bomo-li kedaj doživeli, da v bodoče ne le z besedami, ampak tudi z dejanji vrne svobodo podjarmljenim in zatiranim narodom? Ali angleški zunanji minister lahko zagotavlja, da je izpo-

sloval pri šefu sovjetske vlade neodvisnost baltskih držav in Kavkaza na dan skupne zmage? Ali hočejo zopet enkrat nas poplaviti s teorijami, ki niso v skladu z resnico?

Nekateri režimi so že po svoji strukturi nevarni za skupnost narodov. Stalin se ne more odreči svetovni revoluciji, ne da bi izpodkopal temelje bolševizmu, na katerega se opira njegova moč. Ali se mora vedno znova ponavljati — kar je istina — da sovjetska Rusija ni nacionalna država, ampak nasprotno mednarodna, kot država konstituirana stranka? Razmotrivati, da bi v primeru poraza Reicha sodeloval Stalin na obnovi Evrope, se pravi, udajati se lažnjivim upom in drugim nastavljeni vado. Bolševizem je po svoji naravi destruktivna sila in na noben način ne faktor obnove. V novi, vsled vojne oslabiljeni Evropi, ni nobenega protiuteža proti kvarnim silam po Stalinu internacionaliziranega komunizma.«

Britanski naskok na špansko luko

Berlin, 20. januarja. Angleške pomorske bojne sile so dne 14. januarja naskočile špansko luko Santa Isabel na Fernando Poo in napadle v luki ležeče nemške in italijanske trgovske ladje. Otok Fernando Poo, ki tvori z nekaterimi malimi otoki in nasproti ležečo celino špansko kolonijo Guinejo, leži na zapadno afriški obali v neposredni bližini nemške kolonije Kamerun. Pristaniško mesto Santa Isabel je sedež španskih kolonialnih oblasti in ima 8600 prebivalcev.

Španska vlada je, kakor poročajo poluradno, po španskem poslaniku v Londonu v soboto izročila angleški vladi zelo energično sestavljeno protestno spomenico zaradi naskoka na špansko luko Santa Isabel. Enako noto so izročili tudi angleškemu poslaniku Samuelu Hoare v Madridu. Glede strahopetnega britanskega napada na v luki Santa Isabel ležeče trgovske ladje sli osi opozarja strankin uradni španski list »Arriba« v zelo ostrem uvodniku, da je bil ta naskok le radi tega mogoč, kjer so španska obrambna sredstva na tem mestu izredno nedostatna. »Arriba« podčrtava flagrantno nasprotje, ki obstoji med to novo kršitvijo mednarodnega prava, in svetohlinskimi načeli, ki jih trobita Churchill in Roosevelt v svet. Dejanju kot takemu se ni čuditi, ker se uvršča med šte-

vilne od iste strani zagrešene zločine po mednarodnem pravu. Važna je pa možnost, da bi se mogli morski roparji opogumiti in ponoviti taka dejanja na ozemlju vladarskih pravic nevtralne države. Odurni zločin v Fernando Poo je napravil konec strpljivosti in vljudnosti. Španija se slovesno zavezuje pred vsem svetom, da bo v bodoče preprečila do zadnje kaplje krvi, da bi se brez kazni ponovile take sovražnosti. Izjavljamo jasno in določno, piše list, da bodo ob novem atentatu na špansko nevojevanje stopili v akcijo topovi za obrambo naših neizpremenljivih pravic.

Hrvatsko vrhovno sodišče v Banjaluki. S posebnim zakonom je ustanovila Hrvatska svoje vrhovno sodišče v Banjaluki. Gre za sodišče, ki bo najvišja inštanca v kazenskih in civilno pravnih zadevah. Hkrati se bo v Banjaluki ustanovilo najvišje državno tožilstvo. Razen tega bodo ustanovili višja državna tožilstva v Zagrebu za severni in v Sarajevu za južni del države.

Hrvaški delavci v pogodbenih državah ne plajajo nobene glavarine. Hrvaška vlada je odredila, da ne plačajo nobene glavarine (izseljeniškega davka) oni hrvaški delavci, ki se izselijo v države, s katerimi je Hrvajka sklenila delovno pogodbo.

Mond m — luna, mesec
nachtwachen — nočno stražo imeti
Nachtwächter m — nočni čuvaj
niemals — nikdar, nikoli
nur noch (nur mehr) — le še
prüfen (examinieren) — sprašati
respektlos — nespoštljiv, -a, -o
Rüge w — ukor, graja
Satzzeichen s — ločilo
schätzen (abschätzen) — ceniti
Scheibe w — tarča, krog
Schlange w — kača
Schulmeister m — učitelj
Schütze m — strelec
treiben, ich trieb, ich habe getrieben — gnati, uganjati, delati
verneinen — zanikati, odrekati
Wichtigkeit w — važnost
winken — pomigniti
zwischen — siktiti

Zufriedenheit w — zadovoljstvo
zukünftig — bodoč
zwischen — med

Redewendungen.

Zungenfertigkeitsschnellsprechspruchübungen — govorilne vaje za največjo spretnost v govorjenju
einverstanden sein — soglašati
bereit sein — pripravljen biti
üblich sein — običaj je (es ist üblich)
auf seine Art — na svoj način
eine Rüge erteilen — karati, grajati
er winkte ihn zur Tafel — pomigne mu, da naj pride k tabli
(er gab ihm mit einem Wink zu verstehen, daß er zur Tafel kommen solle).
etwas erfahren müssen — skusiti, zvedeti
er mußte etw. erf. — moral je nekaj skusiti

An die Träger des „Karawanken-Bote“

Auf das »Kärntner Jahrbuch 1942« (in deutscher Sprache) können noch Bestellungen entgegengenommen werden. Bezugspreis frei Haus . . . . . RM —.70 pro Stück. Die Jahrbücher können beim Verlag »Karawanken-Botene« Krainburg abgeholt werden. Die Verkaufsprovision wird gleichzeitig mit der Abholung verrechnet.

Verlag »Karawanken-Botene«
Krainburg

Das Kärntner Jahrbuch 1942

gehört in jedes Haus!
Reicher Inhalt, schöne Bilder, guter Lesestoff und Unterhaltung für jeden.

Preis 90 Rpf.

samt Porto und Verpackung.
Zusendung nur gegen Voreinsendung des Beitrages.
Bestellungen an

N-S. Gauverlag Kärnten, Klagenfurt
Bismardring 13

Peko

SCHUHFABRIKS- UND
VERTRIEBSGESELLSCHAFT m.b.H.

NEUMARKTL

EIGENE VERKAUFSTELLEN IN:
**NEUMARKTL, ASSLING,
RADMANNSDORF, VELDES**

**Bronchien
und Luftröhre**

Leiden durch Hustenreiz, Verschleimung oder Atembeschwerden an, das streng nicht in Ordnung ist. Luftdruckentzug, hartnäckige Bronchitis, chronische Verschleimung, quälender Husten und Asthma werden seit Jahren mit Dr. Bocher-Tabletten, auch in alten Fällen, erfolgreich bekämpft. Dies bewährte Sie vielen verletzten oft gewagten begeisterten Dankschreiben von Verbrauchern. Dr. Bocher-Tabletten sind ein unschätzbliches kräuterhaltiges Spezialmittel. Enthält 7 erprobte Wirkstoffe. Start schleimlösend und auswurfördernd. Reinigt, beruhigt und kräftigt das angegriffene Bronchien- und Luftröhren-Gewebe. In Apotheken „L.M. und S.24. Interessante Broschüre kostenlos durch MEDOPHARM, München 69/N

Berite
Karawanken
Rote

Stempel

SIEGELMARKEN LIEFERT
UND SAUBER
THEODOR RABITSCH
ST. VEIT A. S. AVE

**DAMEN- UND
HERREN- MODE
LEDERTASCHEN**

Johann
Wendling
Krainburg

Schlossereimaschinen und -werkzeuge
zu kaufen gesucht. Zuschriften unter »Barzahlung
1324 an Karawanken-Bote Krainburg.«

VIKTOR KLEINLERCHER
krzveno strojarstvo in barvarstvo, »nakupovalnica
krzna« - Domschale
Kupim krzna vseh vrst kakor: od mačk, zajcev (divjih in domačih), jagnjet, lisic in drugih.

**FRANZ
BERLITSCH**
mechan. Werkstätte
ZWISCHENWASSERN

Die Auswärtigen Amtstage des Notars und Rechtsanwaltes Dr. S. Christomannos aus Radmannsdorf, finden künftig nicht mehr an Montagen, sondern:
in der Wocheiner-Feistritz jeden 1. Donnerstag im Monat;
in Assling jeden 2. Donnerstag im Monat;
in Neumarktl jeden 3. Donnerstag im Monat statt.

Bauunternehmung

VIKTOR BIDOVC
Baumeister - Krainburg, Geyergasse 6
Fernruf 148

Volksbank Krainburg
die Bank für Handel und Gewerbe, mit ihren **Zweigstellen in Laak und Aßling, Zahlstelle in Neumarktl**, empfiehlt sich zur Durchführung sämtlicher Bankgeschäfte und Entgegennahme von Spareinlagen zu den höchstzulässigen Zinssätzen.

**MODNA IN GALANTERIJSKA
TRGOVINA**

A. Adamitsch
KRAINBURG

TITAN A. G. *erzeugt*

Stein - Südkärnten

Baubeschläge, Küchengerätschaften, Fittings, Waagen, Temper- und Graugußartikeln nach Modellen oder Zeichnungen

I. PORENTA
LEDERWAREN **ERMERN 16**
Post BISCHOFBLAAK

V tem tednu bomo pričeli razpošiljati v slovenskem jeziku izhajajoč

HIŠNI KOLEDAR

1942

Onim, ki so naročili ta koledar pri naših raznašalcih, bo ta dostavljen v prihodnjem tednu. Raznašalci se s tem pozivajo, da do 20. januarja 1942. vplačajo naročnine za „hišni koledar“ po poštini nakaznici na NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Krainburg, Veldeserstr. 6

Nova naročila se ne sprejemajo več!

Der vom Chef der Zivilverwaltung bestellte Notar und Rechtsanwalt für die Gerichtsbezirke Stein und Egg, Doktor Hermann Hölzl, hat seine Notariatskanzlei in Stein eröffnet; der Amtstag für Egg findet vorläufig jeden Donnerstag in der Zeit von 9 bis 11 Uhr vorm. im Gebäude des Amtsgerichtes statt. Gleichzeitig werden die Notargeschäfte im Gerichtsbezirk Littai bis auf weiteres von Dr. Hölzl wahrgenommen; der Amtstag in Littai wird noch bekanntgegeben. Die Notariatskanzlei in Stein befindet sich im Gebäude des Amtsgerichtes.

Z dovoljenjem šefa civilne uprave je odprl v Steinu dne 1. januarja 1942 dr. Hermann Hölzl, notar in pravni zastopnik za sodne okraje Stein in Egg svojo notarsko pisarno; Uradni dan za Egg (Brdo) je predvidoma določen na vsak četrtek od 9. do 11. ure dopoldne v sodnih prostorih. Istočasno bo vršil notarske posle dr. Hölzl v sodnem okraju Littai; uradni dan za Littai bo javljen kasneje.

Notarska pisarna v Steinu se nahaja v sodnem posloplju.

Schühhaus

F. LICHTL - KRAINBURG
SCHILLERSTRASSE 12

Spielwaren
Kinderwagen
Kinderbetten

GRÜNER
Klagenfurt, Bahnhofstr.

Rudolf Widmar
MECHANISCHE WEBEREI
Ischernutsch - Post Domschale

Mirno je zaspal v Gospodu v 70. letu starosti
naš predobri oče

Škerjanec Franc sen.
posestnik in mlinar

Materi zemlji smo ga izročili v torek, dne 13. t. m.
na pokopališču Radomle.

Radomle — Schkeriantsche, 20. januarja 1942.

Žalujoča družina
Škerjanec s sorodniki